

UW WATERSCHAP

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

Telefoon (055) 527 29 11

E-Mail info@vallei-veluwe.nl

Website www.vallei-veluwe.nl

Commissie

Besprekingsverslag

Datum 6 september 2021

Aanwezigen C. van Dijk (voorzitter), K.A. Blokland (secretaris-directeur), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), S.J. de Bruin (ChristenUnie), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), J. Immecker (Ongebouwd), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), S.E. Mulder (VVD), H.H. Pastoor (50PLUS), L.K. Pennings (Bedrijven), J.C. Pol-de Visser (AWP), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD), D.H. Schut (Bedrijven), A. Terlouw (CDA), H.J. Van der Wind (SGP)

Commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden S. Buist (PvdA), G. Eijkelenboom (Water Natuurlijk), W. van der Heijden (CDA), L. Polinder (SGP)

Ambtelijk aanw. K. Bijl, L. Dennenberg, J. ter Harmsel, B. Meier, R. Moolenaars, A. Smeenk, V. Tol, H. van Veldhuizen

Kopie aan Aan- en afwezigen

Opgemaakt door Nicolien Knapen

Volgende verg. 1 november 2021

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

De heer Pastoor deelt mee dat hij bij de excursie Westdijk aanwezig was; een leuke excursie met goede uitleg. Het is jammer dat er weinig animo vanuit het ab was voor deze excursie.

De heer Van Megen merkt op dat de fractievoorzitters vandaag een mail hebben ontvangen met een artikel uit De Stentor n.a.v. een eerder artikel in Trouw over geborgde zetels. Het artikel in De Stentor heeft de titel gekregen "Boeren en bedrijven in waterschap blokkeren aanpak wateroverlast en droogte". De heer Van Megen benadrukt het woord blokkeren niet gebruikt te hebben; de titel kwam vanuit de redactie van de krant. Het ging om het temporiseren van de klimaatadaptatie en de letterlijke tekst van

het ab-besluit is hierbij gebruikt. De heer Van Megen vindt het van belang deze nuancering aan te brengen.

De heer Pennings wijst erop dat de geborgde zetels ter discussie staan. Daar ging het artikel in Trouw over. In het artikel in de Stentor wordt de besluitvorming en de kwaliteit van dit algemeen bestuur aan de orde gesteld. De fractie distantieert zich hiervan. Een discussie over geborgde zetels is prima, maar dan wel op het juiste moment en de juiste plaats.

3. Vaststellen verslag commissie van 14 juni 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller.
Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

Actielijst:

1. BECH: Alternatieven c.q. varianten bespreken: Dit punt blijft staan.
2. Slibstrategie agenderen: Dit punt blijft staan.
3. Terugkoppeling kwijtschelding als cijfers GBLT bekend zijn: In de Burap staan de actuele cijfers. Het actiepunt is daarmee afgehandeld.
4. Schriftelijke terugkoppeling op vragen uit de rondvraag: De terugkoppeling heeft op 30 juni jl. via mail plaatsgevonden.

4. Adaptief beleidskader klimaatadaptatie

Toelichting door de dijkgraaf:

Op 28 juni jl. is in een beeldvormende bijeenkomst uitgebreid over Kactus gesproken. Het ab heeft de wens uitgesproken hier een verdergaande bespreking over te hebben dan alleen het uitvoeringsplan ter informatie toegezonden te krijgen. Het college van d&h heeft vervolgens besloten een adaptief beleidskader klimaatadaptatie aan te bieden. Klimaatverandering is voor de waterschappen de dagelijkse realiteit. Inmiddels is vastgesteld dat er een directe relatie ligt tussen de recente overstromingen in Nederland en klimaatverandering. Met de BOVI en BOP is de koers bepaald. De financiering en eventuele temporisering komt bij de begroting aan de orde en is vanavond niet onderwerp van gesprek.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Er ligt een duidelijk kwalitatief beleidskader, waarvoor dank.
- Voorgesteld wordt in spoor 3 een extra alinea op te nemen over bedrijventerreinen, grondwaterontwikkelingen e.d. en wat bedrijven kunnen doen.
- Het draagvlak bij inwoners is erg laag, ook bij politici. Mensen zijn niet voldoende op de hoogte. De communicatie moet concreter en dichter bij buurten, wijkverenigingen e.d. plaatsvinden. Duidelijke communicatie is van belang.
- Is het aan de griffiers toegestuurde pamflet "Ruimte en water" wel bij de politieke fracties terechtgekomen? Hoe is de respons?
- Voor het vergroten van het waterbewustzijn is een gerichte publieksactie nodig, rechtstreeks in de media en niet via de gemeenten. De koppeling met waterschapsbewustzijn is ook goed in het kader van de verkiezingen.

- De urgentie is groter dan die al was. Het waterschap zal sterker dan ooit de regie moeten nemen.
- Hoe vertaalt de urgentie zich in plannen en krijgen bepaalde zaken prioriteit?
- Er wordt aandacht gevraagd voor verstedelijking. Samenwerking met gemeenten is van groot belang.
- Er moet ook aandacht zijn voor de waterkwaliteit.
- Water zou het uitgangspunt moeten zijn voor het inrichten van ons land. De visie hoe dit zou moeten zou een plek moeten krijgen in dit stuk. Door bijvoorbeeld de Rijn en IJssel nog meer ruimte te geven in de uiterwaarden.
- Het aanpassen van pachtcontracten en peilbesluiten wordt hier en daar genoemd in het document, maar heeft meer aandacht nodig.
- Er wordt gepleit voor de herintroductie van de kleine Hercules-molens.
- Het ab wil bij de keuzes betrokken worden en niet bij de begroting voor een voldongen feit staan. Monitoring en terugkoppeling is van belang.
- Er was sprake van een discrepantie tussen de financiële uitwerking en een opmerking in de beleidsnota, maar dat kwam duidelijk naar voren in het d&h verslag.
- De strategie mag wat scherper naar voren komen. Overtollig water zou je niet moeten afvoeren maar elders in het gebied moeten infiltreren.
- Bekken vormen een belangrijke ecologische verbinding. Ecologie moet duidelijk meegenomen worden in de effecten.
- In de kaderstellende nota wordt een marsroute aangegeven en daar hoort een financiële paragraaf bij.
- Er ligt ook een koppeling tussen klimaatverandering en gezondheid.
- De BOVI moet bijgewerkt worden met de nieuwste inzichten
- Er ligt een ambitieus verhaal, maar bij veel uitvoeringsmaatregelen zijn we ook afhankelijk van derden. In hoeverre zijn zij doordrongen van de ernst van de situatie?
- Er worden maatregelen genoemd, maar wordt ook nagedacht over mogelijke nadelige gevolgen daarvan?
- Er zijn bedenkingen bij het verhogen van bodems. Wat als de afvoercapaciteit onvoldoende blijkt te zijn?
- Een peilbesluit is een mogelijkheid maar dat gaat via een gebiedsproces en dat kost veel tijd.
- Is het jaartal 2050 een typfout of zit daar een ander verhaal achter?
- In de notitie wordt de focus gemist op de rol van het waterschap. Soms is het nodig scherper te zijn "dit gaan we doen en dit moet gerealiseerd worden".
- Hoe wordt het ab betrokken bij de voortgang?
- De paragraaf financiën is mager, zeker in de context van de meerjarenbegroting en de ambities voor de periode 2021-2023. Voor de kadernotitie is dit iets te beperkt.

Er is een korte schorsing ten behoeve van het voorbereiden van een integrale beantwoording.

Beantwoording door de dijkgraaf:

Complimenten aan het algemeen bestuur voor de gemaakte opmerkingen. Een aantal opmerkingen betreft de uitvoering en dat hoort niet thuis in een beleidskader. Een aantal

opmerkingen wordt verwerkt in de versie die op 27 september a.s. wordt voorgelegd aan het ab. Een aantal opmerkingen lukt niet om tijdig te verwerken; dat betreft bijvoorbeeld de financiële onderbouwing. Het gaat om een adaptief beleidskader om te kunnen bewegen met elkaar. Bedoeling is nu snel aan de slag te gaan en op 27 september het beleidskader vast te stellen wat vervolgens wordt vertaald in de begroting. Als eerst alles verwerkt moet worden heeft dat invloed op de termijn.

Een aantal wijzigingen wordt wel doorgevoerd in het stuk: monitoring, bijsturing, de rol van het waterschap, de betrokkenheid van het ab. Ook is het van belang explicieter te zijn over de communicatie en er wordt een zinsnede opgenomen over de koppeling tussen klimaat en gezondheid. Er ligt een BOVI 2050 en dit is een vertaling daarvan. Het pamflet is naar alle griffies gestuurd met het verzoek dit onder de aandacht te brengen van de raadsleden. Hier zijn geen reacties op ontvangen, behalve de bevestiging dat het ontvangen en verspreid is.

In tweede termijn:

- De fracties zijn tevreden met de beantwoording. Er is vertrouwen in de organisatie en het is verstandig om het (aangepaste) stuk op 27 september a.s. vast te stellen vanwege de urgentie.
- Een heldere communicatie is van groot belang. Het waterschap moet regie voeren op een directe gerichte communicatie met inwoners.
- Het college wordt verzocht goed te kijken naar momenten dat er overlast dreigt en gewassen gevaar lopen.
- Hoe krijgt het ab informatie over de financiële paragraaf?

Reactie van de dijkgraaf in tweede termijn:

Het is goed te constateren dat op 27 september het document vastgesteld kan worden. De communicatie komt in het uitvoeringsplan aan de orde. Het punt van waterkwaliteit is een wezenlijk onderwerp. Dit komt ongetwijfeld aan de orde, voor zover het niet elders geborgd is. We gaan in het gebied afwegingen tegenkomen die je niet kunt oplossen in dit beleidskader; dan zal daarover het gesprek moeten worden gevoerd. De financiële impact van de versnelling zal duidelijk zichtbaar worden gemaakt in de begroting.

Advies van de commissie:

Het document wordt op een aantal punten aangepast c.q. aangevuld. Het stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 27 september a.s.

5. Uitvoeringskrediet waterfabriek Wilp

Toelichting door heemraad van Vreeswijk:

Wilp is landelijk een begrip geworden. Het gaat om de realisatie van een innovatieve zuivering die niet eerder voorgekomen is. We staan nu op een punt om verder te ontwikkelen maar we zijn tegen financiële grenzen aangelopen. De oplossing is samen te werken met het bedrijfsleven die mee-risicodragend is in dit proces. Wilp is noodzakelijk en belangrijk om te voorkomen dat je straks investeringen doet die onnodig of zelfs nutteloos zijn. Het is een dure zuivering, 2,5 keer zo duur als normaal. Maatwerk kost

veel geld. Als we verdergaan, dan kost dat € 1,40 per v.e. De centrale vraag is gaan we hier verder mee of niet?

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten voor het stuk en dank voor de heldere toelichting.
- Het is belangrijk als waterschap om de nek uit te steken om dit soort dingen van de grond te krijgen. Het waterschap schrijft hier geschiedenis mee.
- Nut en noodzaak is helder en het belang is groot.
- Het is dubieus of er een soort fonds moet zijn om tegenvallers op te vangen. Het is verstandiger om in de eigen begroting dan maar eens akkoord te gaan met een mogelijke overschrijding.
- Er ligt een voorstel waarbij maximaal gewerkt is aan het reduceren van risico's.
- Er zijn vraagtekens of de gemeente Voorst akkoord gaat met de bestemmingsplanwijziging. Wat als de bestemmingsplanwijziging er niet komt?
- In de risicoparagraaf wordt gesproken over de kwaliteit van de tweefasen-aanpak en in het voorstel gaat het meer over kwantiteit. Kan dit wat specifiek gemaakt worden?
- Zijn de risico's ook begroot? En is dat terug te vinden?
- M.b.t. het partnerschap met Nijhuis: Wordt er ook over preferent winstrecht gesproken? Is er sprake van social return? Hoe is het partnerschap verdeeld en kleven daar risico's aan?
- Bijlage 3 zou nog iets meer duiding kunnen krijgen, met name punt 5 reststromen. Hoe groot is het risico van het niet kunnen afvoeren van reststromen?
- Het is belangrijk om het document de komende jaren goed te blijven updaten en hier periodiek in vergaderingen op terug te komen.
- Het is van belang om door te gaan met de klankbordgroep om dichtbij en tijdig op de hoogte te worden gehouden.
- De omgeving moet worden meegenomen in de communicatie, vooral omdat een aantal dingen nog onduidelijk is. Dat moet een prioriteit zijn.
- Hoe groot is de kans dat we de subsidie daadwerkelijk krijgen? Zijn er nog meer subsidies mogelijk?
- De afspraken met Nijhuis zijn nog niet afgerond. Wat zijn eventuele risico's hierin?
- Het is belangrijk de uitgaven in relatie tot de voortgang van het project te bewaken en het ab op tijd te informeren indien er significante discrepanties optreden.
- Voorgesteld wordt de portefeuille met innovatieve zuiveringsprojecten niet verder te bezwaren behalve met de voorgenomen projecten Terwolde en Wilp.
- Gevraagd wordt om voortaan in de Burap specifieke aandacht aan al deze zuiveringsprojecten te besteden en dan in december afzonderlijk een kort financieel en inhoudelijk rapport aan het ab te doen toekomen.
- Er wordt gesproken over € 1,40 per v.e. Hoe ligt dat in de beheerfase?
- Wat zijn de effecten van de afschaling op het lokale watersysteem?
- Zijn er concurrenten op de markt die dit soort dingen willen starten?

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Fonds voor tegenvallers: Op zichzelf is het best positief een reserve op te bouwen, maar dat moet wel gevoed worden. Op het moment dat voorgesteld wordt het tarief te verhogen om een fonds in te stellen dan kan het ab daar onderling over discussiëren.
- Nijhuis is specialist en de enige fabrikant die in staat is dit proces goed te trekken.
- De risico's worden afgedekt in het O&O traject en de rest is aan Nijhuis. De risico's zijn bewust gekwantificeerd.
- Er is een raadpleging gedaan met verschillende producenten in Nederland maar iedereen hield zijn kaarten voor de borst. Er is een marktconsultatie gedaan en Nijhuis is eigenlijk de enige die overgebleven is.
- Betrouwbare partners zijn van belang. Nijhuis geeft duidelijk aan wat hun belangen zijn. Er zijn ambities om dit wereldwijd weg te zetten.
- Er is binnenkort een afspraak met de gemeente Voorst over het bestemmingsplan.
- Terwolde als back-up is bedoeld om de risico's te verlagen. Kwaliteitseisen worden immers steeds hoger.
- Het meenemen van het ab gaat tot nu toe via de klankbordgroep; die heeft heel nadrukkelijk een echte stem. Er zit veel deskundigheid en het zijn kritische mensen. Het ab wordt in ieder geval meegenomen. Zo gauw de contractfase met Nijhuis is bereikt wordt het ab hierover geïnformeerd.
- Kostenverlaging is lastig in een tijd van stijging van materiaalkosten.
- De LIFE subsidie heeft te maken met de innovatie op de investering. Daarnaast zijn er gesprekken met de provincie Gelderland en de CleanTech-regio over eventuele andere subsidies. Als er andere mogelijkheden voor subsidie zijn wordt dit opgepakt.
- Ondertussen is geleerd niet te ver vooruit te springen. De stapjes die je doet moeten beheersbaar zijn. Het werken in modules is een andere manier van werken.
- Beheer is een onderdeel van de calculatie.
- De koppeling naar de Twellose beek is op dit moment wat minder dan verwacht, maar het is toch wel een substantiële bijdrage.

In tweede termijn:

- Graag een toelichting hoe het gaat met de opbrengsten uit het project als het een succes wordt voor Nijhuis.
- Een van de oorspronkelijke pijlers was de levering van schoon water aan de Twellose beek. Is dit nog een hindernis voor de gemeente Voorst?
- Wat zijn de gevolgen als de bestemmingsplanwijziging er niet komt?
- M.b.t. de afschrijvingstermijn wordt blijkbaar afgeweken van de beleidsregels. Dat is bijzonder.
- Is er ruimte om elk jaar wat specifieke informatie te geven over de voortgang van innovatieve projecten?
- Hoe blijft het algemeen bestuur betrokken bij dit project?
- Hoe gaan we om met de communicatie en verbinding met de buurt?
- Graag een update van de risicoparagraaf.

Reactie van heemraad Van Vreeswijk in tweede termijn:

- Er is veel interactie met omwonenden. In zijn algemeenheid is er meestal wel begrip en staat men positief ten opzichte van de ontwikkelingen, maar vaak wordt toch gevraagd of het misschien op een andere manier kan. Wellicht is in dit kader een evaluatie mogelijk: Wat hebben we hier ontmoet en wat hebben we ervan geleerd?
- De risicoparagraaf wordt altijd actueel gehouden.
- Bekeken wordt hoe periodieke informatie georganiseerd kan worden.
- Het specifiek updaten van innovatieve projecten kost capaciteit en tijd; hier moeten keuzes in gemaakt worden. Voor de regio Zuid ligt er nog een grote opgave, ook financieel.
- M.b.t. schoon water in de Twellose beek is geen signaal ontvangen vanuit Voorst dat er een probleem zou zijn.
- Er zijn algemene regels voor afschrijftermijnen. Voor zo'n specifiek project zijn er specifieke regels en dat wordt besproken met de accountant en geaccordeerd.
- M.b.t. het bestemmingsplan heeft de gemeente een bepaalde voorkeur voor een locatie en dat is eigenlijk het enige punt.

Gevraagd wordt of de gemeente Voorst voldoende kwaliteit in huis heeft om het voorstel Raad van State-proof te maken? De heemraad antwoordt dat dit besproken wordt met de gemeente Voorst; dit zal maximaal gefaciliteerd worden.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 27 september a.s.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur, met dank voor ieders inbreng.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 1 november 2021.

Voorzitter

Secretaris

Datum 6 september 2021
Onderwerp Commissie
Pagina 8 van 8

ACTIELIJST

Nr.	Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
1	19-04-2021	BECH: Alternatieven c.q. varianten bespreken.	College van d&h	Q3 2021	
2	19-04-2021	Slibstrategie agenderen.	College van d&h	z.s.m.	